

Irinyi János élete és kora országos műveltségi verseny

Versenyfelhívás

A verseny meghirdetője:

Az Irinyi János Református Oktatási Központ – Óvoda, Általános Iskola, Szakgimnázium, Szakközépiskola és Diákotthon műveltségi versenyt hirdet **Irinyi János élete és kora** címmel. A célunk, hogy az 1817 és 1895 közötti időszak kiemelkedő tudósának az életét, valamint a magyar technika- és tudománytörténetet a középiskolás korosztály tagjai jobban megismerjék.

A résztvevők köre: a középiskolák 9-11. (és a 12. nyelvi előkészítő osztály) osztályos tanulói, iskolánként 2 csapat (csapatonként 3 fő) vehet részt rajta.

A verseny lebonyolítása: az 1. forduló internetes csapatverseny, az első 6 helyezést elért csapat 2019. május 17-én az Irinyi János Református Oktatási Központ – Óvoda, Általános Iskola, Szakgimnázium, Szakközépiskola és Diákotthonban (3700 Kazincbarcika, Lini István tér 1-2.) vívja meg a döntőt.

A verseny ismeretanyagában irodalmi, történelmi, művelődéstörténeti, zenei, képzőművészeti és tudománytörténeti ismeretek kapnak szerepet.

A verseny 1. fordulójának megoldásait 2019. március 20-ig kérjük az alábbi e-mail címre küldeni: viszlaimargit@gmail.com, ennek a feladatlapnak a megoldása számít nevezési lapnak, kérjük, hogy minden esetben a csapat tagjainak nevét, elérhetőségüket és az iskolájuk nevét is tüntessék fel a feladatlapon!

A csapatok tagjait e-mailben értesítjük az eredményekről, a versenyszervezéssel kapcsolatosan felmerülő kérdésekre a viszlaimargit@gmail.com címen lehet választ kapni.

Telefon: +36 48 311-422

Jó munkát kívánunk!

A verseny szervezői

A felkészüléshez ajánlott szakirodalom:

Irodalom: Mohácsy Károly: Irodalom 10. osztály Jókairól szóló fejezete

A magyar irodalom története 4. kötet – 284-320. oldala

Kötelezően elolvasni: Jókai Mór: Fekete gyémántok (és a regény alapján készített film) c. regényét szükséges

A falut Tardonának hitták, MTV dokumentumfilmje 1994-ből

(<http://www.youtube.com/watch?v=dx9LSu6vOjk>)

Tudománytörténet:

Síró András: Irinyi János és a neten található róla szóló cikkek, valamint az I. és II. ipari forradalom találmányai

A technika krónikája, Officina Nova 186. oldaltól a 340-ig oldalg tartó fejezetei, de csak a magyar technika- és tudománytörténetet vonatkozó részei.

Történelem: - Száray Miklós: Történelem III. osztályos tankönyv megfelelő fejezetei és az OFI Történelem 10. és 11. évfolyam megfelelő fejezetei.

- *Magyarország története 14-15-16. kötete:*

Hermann Róbert: Forradalom és szabadságharc (1848-1849);

Deák Ágnes: Polgári átalakulás és neoabszolutizmus;

Kozári Mónika: A dualizmus kora (1867-1914)

- *Magyarország története a 19. században* (Szerkesztette: Gergely András), a neoabszolutizmushoz, a kiegyezéshez és a dualizmushoz kapcsolódó részek.

A zenei forduló témája: Erkel Ferenc művészete, operái (kiemelten a Bánk bán)

Ajánlott irodalom a zenei feladatokhoz:

1. Gál György Sándor: Új operakalauz, Zeneműkiadó
2. Brockhaus Riemann: Zenei lexikon I. Zeneműkiadó

Művészettörténet: Budapest világvárossá fejlődésében a meghatározó épületek felismerése (stílusjegyeik, alkotójuk)

Kazincbarcika, 2019. január 31.

A csapat tagjainak neve, elérhetősége:

-

-
-
Iskolájuk neve, e-mail címe:

Felkészítő tanár neve, elérhetősége:

Feladatlap:

I. Jókai élete:

1.) Mi a neve a képen látható falunak?

Segítségképpen pár sor erről a településről:

A megye nyugati részén található települést a Haricapatak szeli át. A község első említése az Árpád-korból való, egy 1240-ből származó oklevél már határait is leírja. Ez, a Bükk lábánál fekvő, egykor vadregényes környezetben elhelyezkedő falucska neve:

..... (1 pont /)

Jókai hol írja erről:

„Egy nyáron, egy ősszel, egy télen bujdosom én ezekben az erdőkben, üldözöttje a hatalomnak.

...Tudta mindenki, hogy bujdosó vagyok; senki sem árult el...

..... (1 pont /)

2.) A képen a Jókai-émlékház látható. (Bár nem ebben a házban élt Jókai, hisz az eredeti épület tönkre ment.)

Hogyan emlékeznek ma itt Jókaira? (3 pont /)

3.) Kivel látható a fényképen Jókai?

(1 pont /)

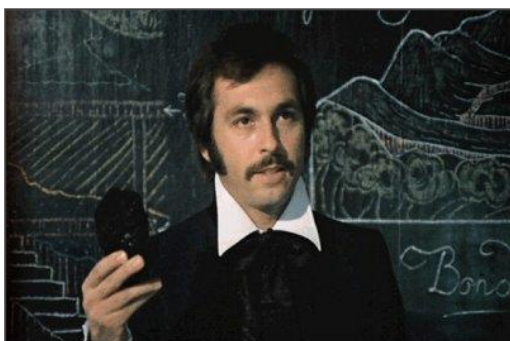
Minden jó megoldás 1 pontot ér, összes

II. Fekete gyémántok

pontszám: 6/

1.) Fordítsd le az alábbi kifejezéseket!

- a) karbonádó:
- b) zuhatar, viheder:
- c) historicus:
- d) contremine:
- e) oráculum:
- f) Reichsrath:
- g) Doktor philosophiæ:
- h) nagy talentummal bir:
- i) exequálni:
- j) conventionalis karczolások:

2.) Kit ábrázol a kép és miről magyaráz?

Teljes megoldásért jár összesen 12 pont /

III. Melyik a helyes megoldás az alábbi feladatokban? Karikázza be!

A.) Ki közvetített az emigráns nemzetiségi vezetők és Teleki között?

1. Nicolae Balcescu 2. Adam Czartoryski 3. Pulszky Ferenc

B) Kivel tárgyalt Teleki Londonban?

1. Gladstone 2. Disraeli 3. Palmerston

C) A Batthyány-kormány megalakulásakor Teleki nem kapott tárcát. Ki lett helyette?

1. Eötvös József 2. Esterházy Pál 3. Klauzál Gábor

D) Politikai bűnökért soha nem tudnék vért ontani”, mondta valaki, mire Teleki: „én igen! s közben jókat aludni.” Ki volt a beszélgetőpartner?

1. Széchenyi István 2. Kossuth Lajos 3. Batthyány Lajos

E) Kihez állt közel a „márciusi ifjak” közül?

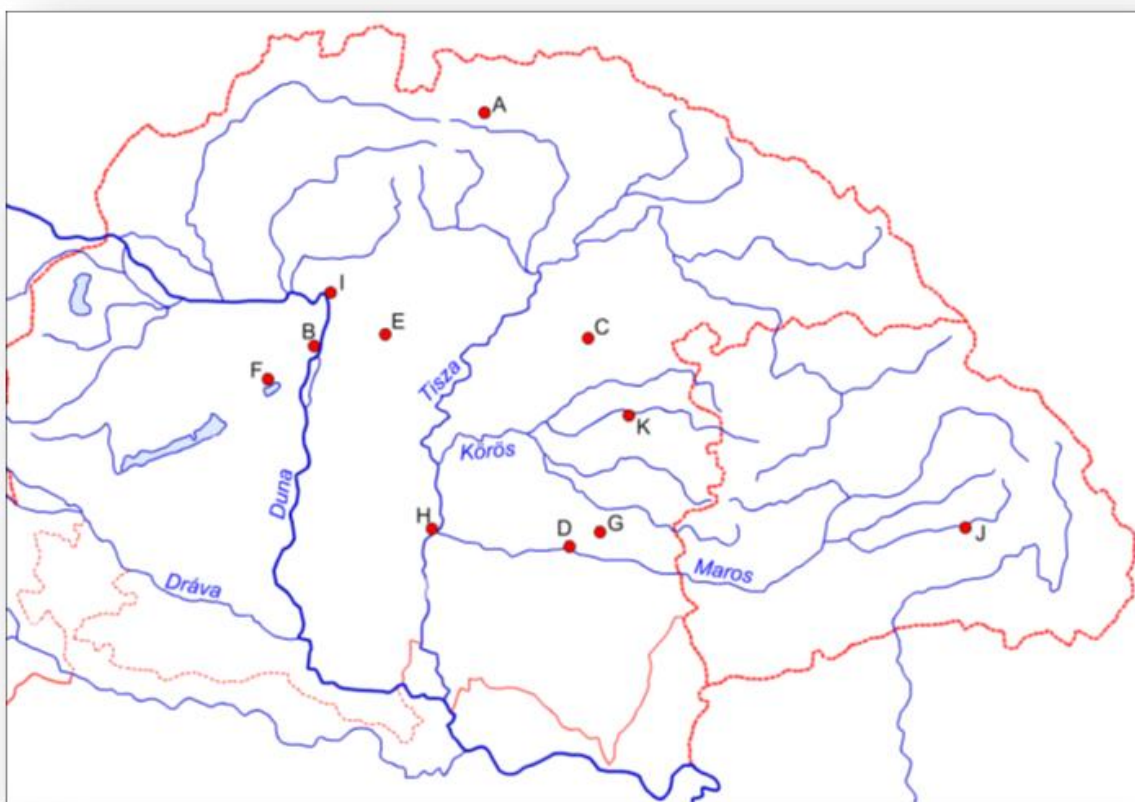
1. Petőfi Sándor 2. Vidats János 3. Nyáry Pál

Teljes megoldásért jár összesen 5 pont /

IV. A feladat az 1848/49-es forradalom-és szabadságharc eseményeihez kapcsolódnak: a térkép és a megadott nevek segítségével töltsé ki a táblázatot!

(A személyek közül néhány több eseményhez is kapcsolható, de mindegyiket csak egy helyre írhatja be! Minden helyes megoldás pontot ér, de a maximális pontszámot csak úgy szerezheti meg, ha úgy választ a több beírási lehetőség közül, hogy mindenhova megfelelő név kerüljön!)

Damjanich János, Görgei Artúr, Alfred zu Windisch-Grätz, Kossuth Lajos, Móga János, Ivan Fjodorovics Paszkievics

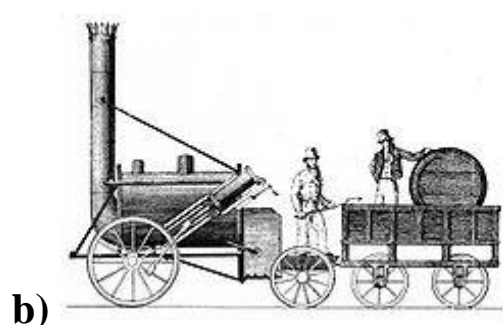
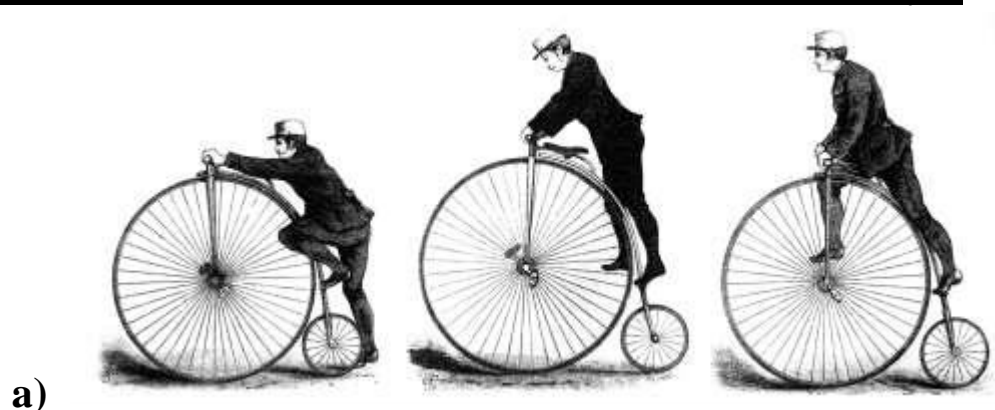

	Hely betűjele	Idő (év, hónap, nap)	Kapcsolódó személyiség

Pákozdi csata			
Isaszegi csata			
Debreceni trónfosztás			
Buda visszavétele			
Világosi fegyverletétel			
Aradi kivégzések			

Teljes megoldásért soronként 3 pont jár, összesen 18 pont/

V. Találmányok: Nevezd meg az alábbi közlekedési eszközöket, ki a feltaláló és mikor szabadalmaztatták a találmányt?

c)

d)

(Pest)

Teljes megoldásért 3 pont jár, összesen 12 pont/

VI. Hogyan kapcsolódnak az alábbi gyárnevek a magyar ipar fejlődéséhez?

a) Valero-selyemgyár:

b) Ganz és Társa Vasöntő és Gépgyár Rt.:

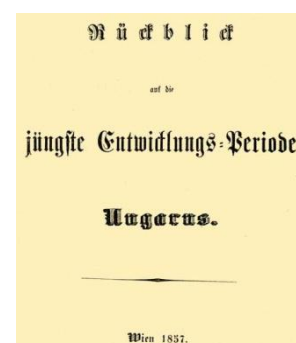
c) MÁV:

d) Első Magyar Conserv Gyár:

e) Első Magyar Szövő- és Kötőgyár Rt.:

Teljes megoldásért 5*2 pont jár, összesen 10 pont/

VII. Mit tud a következő képekről?

Teljes megoldásért 3*2 pont jár, összesen 6pont/

Elérhető pontszám: 69 pont/